

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 јули 2017 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Македонија: јуни 2017 година

- Во јуни 2017 година, кај **паричната маса (монетарниот агрегат M4¹)**, бележиме месечен раст од 1,0%, како резултат на растот кај депозитните пари², готовите пари во оптек и краткорочните депозити. Споредено на годишна основа, придонес за растот од 7,8% имаат сите компоненти на паричната маса, со најголем удел на депозитните пари, по што следуваат долгорочните, краткорочните депозити и готовите пари во оптек.
- Кај **вкупните депозити**, во јуни е забележано месечно зголемување од 0,8% кое главно произлегува од растот кај депозитите на домаќинствата, при минимален раст кај корпоративниот сектор. Од друга страна, годишниот раст на вкупните депозити од 7,6%, што претставува највисока годишна стапка на депозитен раст од јуни 2015 година наваму, делумно е резултат и на ниската споредбена основа. Притоа, придонес за годишниот раст на депозитите имаат двата сектора, поизразен на секторот „домаќинства“.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)								годишна промена (во %)								месечна промена (во %)	
	12.2015 ¹	3.2016	6.2016	9.2016	12.2016 ¹	3.2017	5.2017	6.2017	12.2015 ¹	3.2016	6.2016	9.2016	12.2016 ¹	3.2017	5.2017	6.2017	5.2017	6.2017
Парична маса M4	331,007	330,713	322,156	329,379	351,222	344,729	343,607	347,157	6.8	6.2	2.5	4.0	6.1	4.2	6.4	7.8	-0.3	1.0
<i>од кои:</i>																		
Готови пари во оптек	26,300	25,726	25,957	26,356	28,193	26,802	27,472	28,473	13.3	9.0	7.5	6.2	7.2	4.2	6.4	9.7	-1.0	3.6
Вкупни депозити	304,552	304,820	296,027	302,828	321,888	317,720	315,932	318,426	6.5	6.2	2.3	4.0	5.7	4.2	6.4	7.6	-0.3	0.8
<i>од кои:</i>																		
Корпоративен сектор	77,034	75,742	73,011	76,062	87,377	82,420	80,745	80,885	13.0	16.0	5.6	11.3	13.4	8.8	7.9	10.8	-1.1	0.2
Домаќинства	212,056	213,661	206,118	209,734	217,394	217,554	216,932	219,505	4.1	3.1	0.2	1.2	2.5	1.8	5.5	6.5	0.0	1.2
Вкупни кредити	279,871	280,023	274,453	275,096	282,461	280,157	283,934	286,408	9.5	8.4	3.5	2.5	0.9	0.0	1.5	4.4	0.8	0.9
<i>од кои:</i>																		
Корпоративен сектор	157,834	154,987	149,131	147,535	151,905	146,851	147,807	149,179	7.1	5.1	-0.5	-1.2	-3.8	-5.2	-2.8	0.0	0.3	0.9
Домаќинства	120,832	123,887	124,192	126,505	129,321	132,080	134,896	136,034	12.9	13.0	8.8	7.3	7.0	6.6	6.7	9.5	1.4	0.8

¹ Податоци согласно завршна сметка

Извор: НБРМ.

- **Вкупните кредити**, во текот на јуни забележаа месечно зголемување од 0,9% во услови на зголемено кредитирање и на корпоративниот сектор и на домаќинствата. На годишна основа, стапката на кредитен раст изнесува 4,4%, што претставува највисока стапка на годишен раст на кредитите од мај минатата година наваму. Притоа, растот главно е детерминиран од зголеменото кредитирање на домаќинствата. Треба да се има предвид дека годишните промени на кредитите ги одразуваат и ефектите од одлуката на Народната банка во однос на

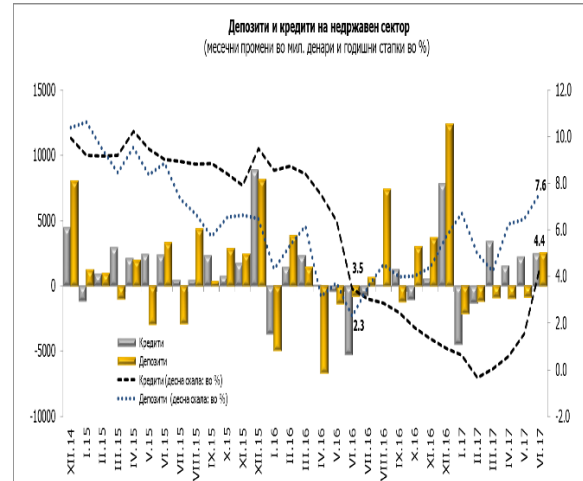
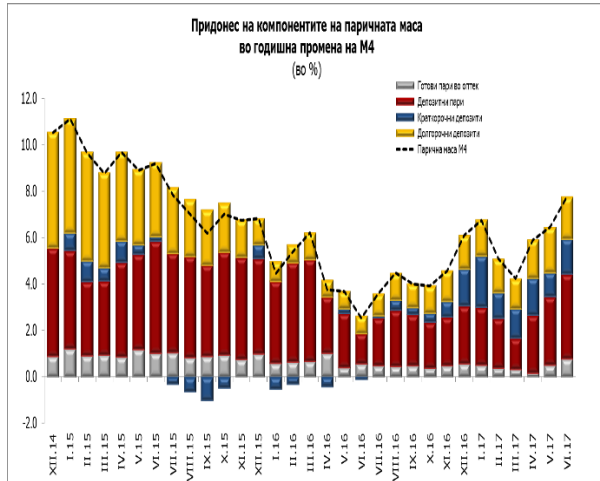
¹ Монетарниот агрегат M1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат M2 е составен од монетарниот агрегат M1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат M4 (паричната маса) покрај монетарниот агрегат M2 ги вклучува и долгорочните депозити. За подетално објаснување, види ја Методологијата: <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitni-institucii.nspix>

² Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

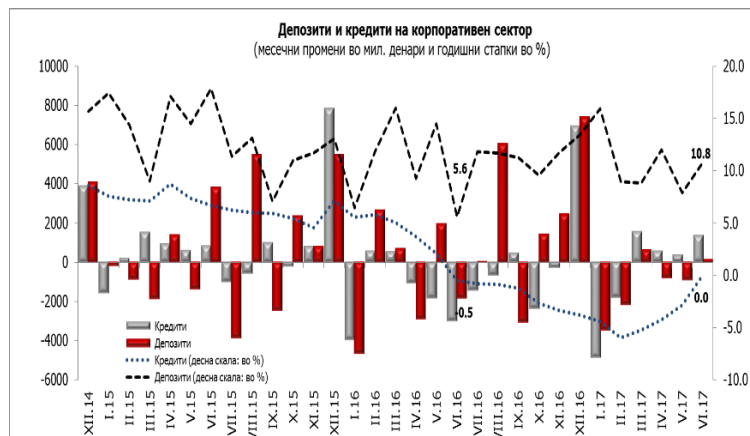
Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

нефункционалните пласмани, при што без овој ефект вкупниот годишен кредитен раст во јуни изнесува **5,8%**^{3,4}.

Извор: НБРМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁵

Извор: НБРМ.

- Вкупните **депозити** на корпоративниот сектор, овој месец остварија нагорна месечна промена од 0,2% во услови на зголемувањето на краткорочните денарски депозити, кое го надминува падот кај девизните краткорочни депозити. Притоа, корпоративните депозити на годишна основа бележат раст од 10,8%, со познатичелен придонес на депозитните пари и краткорочните девизни депозити во годишната промена.

³ На 17 декември 2015 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за управување со кредитниот ризик, според која најдоцна до 30 јуни 2016 година банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат да ги пренесуваат) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од две години, односно кај кои пред најмалку две години банката го утврдила и целосно го покрила кредитниот ризик од ненаплата. И покрај преносот на вонбилансна евиденција на овие побарувања, банките го задржуваат правото за нивна наплата.

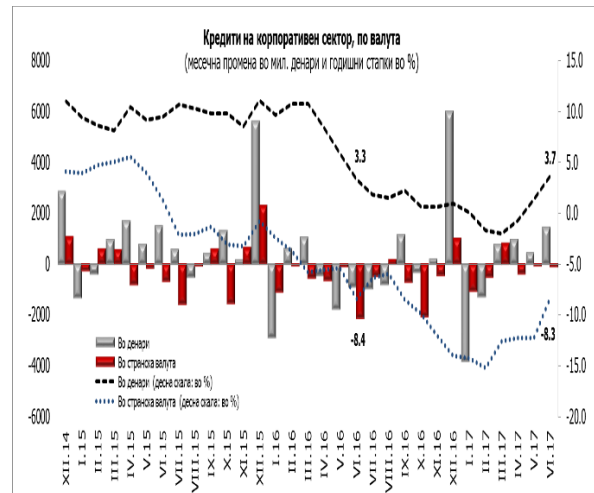
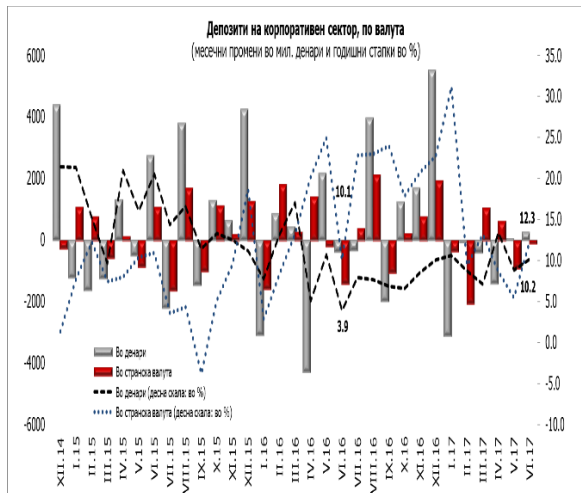
⁴ На 29 август 2017 година е направена корекција кај стапката на кредитниот раст, која поради техничка грешка наместо 5,8%, изнесуваше 10,9%.

⁵ За потребите на ова соопштение корпоративниот сектор се однесува на јавните и на останатите нефинансиски друштва.

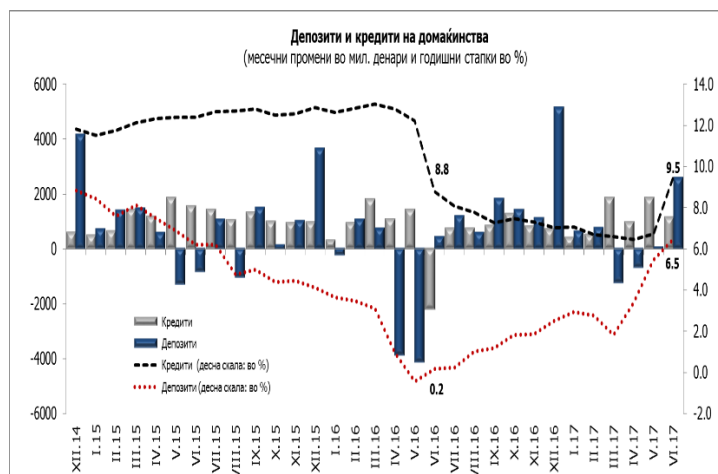
Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- Во јуни, вкупните **кредити** на корпоративниот сектор забележаа месечен раст од 0,9%, главно во форма на денарско кредитирање. Од друга страна, на годишна основа кредитната активност кон корпоративниот сектор се задржа на исто ниво, без промени споредено со јуни минатата година. Доколку се исклучи ефектот од преносот на сомнителните и спорните побарувања од билансна во вонбилансна евиденција, согласно со одлуката на Народната банка, кредитите на корпоративниот сектор во јуни бележат годишен раст од **2,5%**⁶.

Извор: НБРМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁷

Извор: НБРМ.

- Кај вкупните **депозити на домаќинствата**, во јуни е евидентирано месечно зголемување од 1,2%, при годишна стапка на раст од 6,5%. Месечниот и

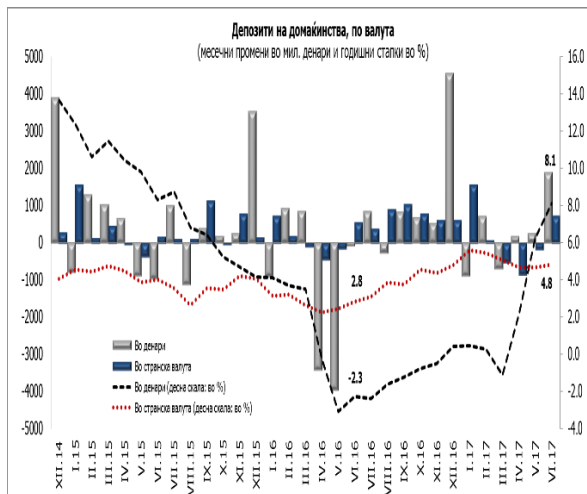
⁶ На 29 август 2017 година е направена корекција кај стапката на кредитниот раст, која поради техничка грешка наместо 2,5%, изнесуваше 8,7%.

⁷ За потребите на ова соопштение домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

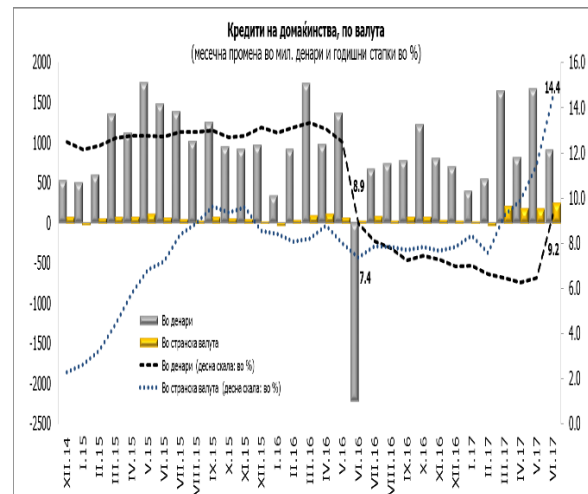

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

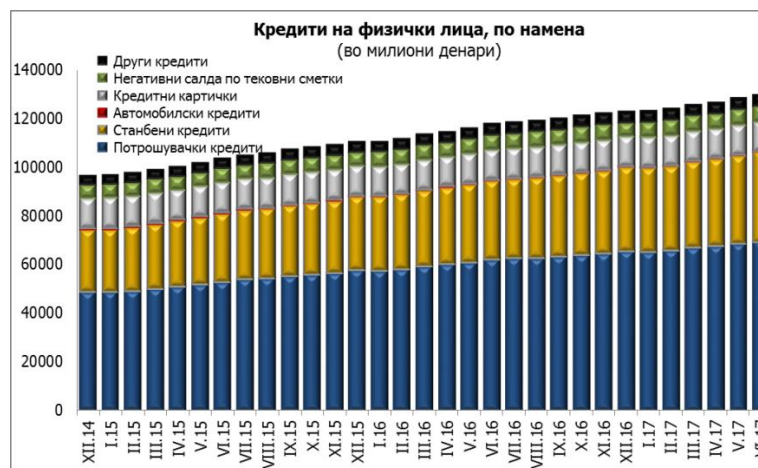
годишниот раст кај оваа категорија во поголем дел е предизвикан од растот на депозитите примени во денари (72,7% и 63,3%, соодветно).

Извор: НБРМ.

- Во јуни, кај вкупните **кредити** на домаќинствата е остварен месечен и годишен раст од 0,8% и 9,5%, соодветно. Притоа, месечните и годишните зголемувања, главно се резултат на растот на денарските пласмани на банките и штедилниците кај домаќинствата (79,1% и 91,3%, соодветно). Со исклучување на ефектот од преносот на сомнителните и спорните побарувања од билансна во вонбилансна евиденција, согласно со одлуката на Народната банка, годишниот кредитен раст кај домаќинствата во јуни би изнесувал **9,9%**⁸.

Извор: НБРМ.

⁸ На 29 август 2017 година е направена корекција кај стапката на кредитниот раст, која поради техничка грешка наместо 9,9%, изнесуваше 13,6%.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)								годишна промена (во %)								месечна промена (во %)	
	12.2015 ¹⁾	3.2016	6.2016	9.2016	12.2016 ¹⁾	3.2017	5.2017	6.2017	12.2015 ¹⁾	3.2016	6.2016	9.2016	12.2016 ¹⁾	3.2017	5.2017	6.2017	5.2017	6.2017
Потрошувачки кредити	57,730	59,413	62,069	63,519	65,438	67,041	68,571	69,424	18.2	18.8	17.4	14.8	13.4	12.8	12.3	11.8	1.4	1.2
Станбени кредити	30,287	31,259	32,404	33,123	34,608	35,448	36,330	36,815	17.9	16.8	14.9	13.8	14.3	13.4	13.8	13.6	1.4	1.3
Автомобилски кредити	399	379	348	325	323	309	307	307	-41.7	-36.5	-31.7	-27.2	-19.1	-18.5	-13.5	-11.9	-2.1	-0.2
Кредитни картички	12,348	12,237	12,344	12,469	12,380	12,294	12,284	12,295	-0.5	0.0	0.4	0.4	0.3	0.5	0.1	-0.4	0.0	0.1
Негативни салда по тековни сметки	5,592	6,112	6,281	6,276	5,795	6,275	6,430	6,366	5.0	5.4	6.4	3.5	3.6	2.7	3.0	1.3	4.1	-1.0
Други кредити	4,273	4,317	4,498	4,556	4,585	4,560	4,615	4,630	9.4	10.0	11.1	10.4	7.3	5.6	5.3	2.9	-0.3	0.3

1) Податоци согласно завршна сметка

Извор: НБРМ.

- Анализирани по намена на кредитите одобрени на физичките лица, во јуни, кај најзастапените категории – **потрошувачките и станбените кредити**, е забележан месечен раст од 1,2% и 1,3%, соодветно, кој на годишна основа изнесува 11,8% и 13,6%, соодветно. **Автомобилските кредити** забележаа месечно и годишно намалување од 0,2% и 11,9%, соодветно, додека кредитите одобрени на **кредитни картички** остварија минимален месечен раст од 0,1%, наспроти годишниот пад од 0,4%. Овој месец **негативните салда на тековните сметки** бележат месечен пад од 1,0%, додека на годишна основа се зголемени за 1,3%. Кај кредитите одобрени врз **други основи** е забележан месечен и годишен раст од 0,3% и 2,9%, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitni-institucii.nspix>

Методолошки појаснувања:

<http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitni-institucii.nspix>

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

<http://nbrm.mk/kalendar-na-objavuvanje-na-podatoci.nspix>

Монетарни движења во Република Македонија: 21 август 2017 година (референтен пресек заклучно со јули 2017).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).